

I. STIRI PE SCURT

Integrare Europeană

- În Moldova va Activa o Misiune OSCE/ODIHR. Interlic. 30.06.2009.
- Suedia cere R. Moldova Rezolvarea "Anomaliei de a Avea Restricții privind Viza pentru o Singură Țară a UE". Hotnews. 02.07.2009.
- Moldova Are Șansa să Obțină până la 12 Octombrie Finanțarea Proiectelor în cadrul Programului Operațional Comun „Marea Neagră 2007-2013. Interlic. 02.07.2009.
- Raportul „Freedom House” 2008: Notă Proastă pentru R.Moldova. Jurnal md. 03.07.2009.
- "Parteneriatul Estic" Nu a Fost Suspendat. Azi.md. 04.07.2009.
- Șapte State Vecine cu UE, printre care Moldova, Vor Primi de la UE 40 de Mioane de Euro. NewsIn. 03.07.2009.
- Suedia a Preluat Presedinția UE. The News. 08.07.2009.
- Liberalizarea Regimului de Vize in UE, pe Agenda Prealabila a Reuniunilor Moldo-Comunitare. Deca.md. 07.07.2009.
- Moldova Poate Conta pe Lărgirea Asistenței Acordate de UE. Infotag. 08.07.2009.
- Kalman Mizsei: Relațiile UE-RM nu Depind de Calendarul Politic Intern. Infotag. 08.07.2009.

România– Republica Moldova

- România Este Principala Piață de Desfacere a Mărfurilor Moldovenești. Hotnews md. 08.07.2009.
- Traian Basescu Spera ca Opozitia din Moldova sa Obtina Rezultate mai Bune in Alegerile Anticipate din 29 iulie. Hotnews. 08.07.2009.
- Cristian Diaconescu: Moldova Trebuie să Respecte Normele pentru Organizarea unor Alegeri Corecte. Interlic. 09.07.2009.

Rusia – Republica Moldova

- Președintele Vladimir Voronin l-a Primit pe Ambasadorul Rusiei în Moldova. Moldpres. 30.06.2009.
- Duma de Stat a Rusiei a Adoptat Hotărârea Guvernului privind Acordarea unui Credit de 500 USD pentru Moldova. Infotag. 03.07.2009.

Ucraina - Republica Moldova

- Voronin a Vorbit cu Pirojkov despre Relațiile Moldo-Ucrainene. Interlic. 30.06.2009.
- R. Moldova și Ucraina au Cerut Prelungirea Mandatului Misiunii EUBAM. 03.07.2009.

Conflictul Transnistrean

- Reluarea Negocierilor Pentru Reglementarea Conflictului Transnistrean în Format "5+2" se Planifică pentru Vara Curentă. Omega. 08.07.2009.
- Ministrul Reintegrării: Rusia și UE Pot Pune Bazele Fortificării Securității în Europa. Omega. 08.07.2009.
- Evgheny Sevcuk si-a Prezentat Demisia din Functia de Spicher. Deca.md. 08.07.2009.

II. OPINII, COMENTARIU, INTERVIURI

1. Mark Tkaciuk: Nu există Contradicții dintre Interesele Moldovei în Vest și Est. Omega. 09.07.2009.
2. Louis O'Neill, Ex-Șef al Misiunii OSCE în Moldova: Rusia își Face Jocurile în Moldova, pe când Alții Ezită. Radio Europa Liberă. 29.06.2009.
3. Kalman Mizsei: Reunificarea Moldovei cu Romania nu s-a discutat in Uniune. Interviu. Romania Libera. 07.07.2009.
4. Ambasadorul Suediei la București: Sperăm și Așteptăm ca Alegerile din Moldova de pe 29 Iulie să Fie Libere și Corecte. Interlic. 09.07.2009.
5. Victor Chirilă: Relația cu SUA Este Amenințată de Evoluțiile Negative din Republica Moldova. Hotnews. 30.06.2009.
6. Fianancial Times: Suedia se Așteaptă la o Criză a Relațiilor cu Rusia, posibil și din cauza Moldovei. Interlic. 09.07.2009.
7. Băsescu Despre Basarabia - o Campanie cu Dublu Scop: Sabina Fati. Radio Europa Liberă. 29.06.2009.
8. Radu Vrabie, Expert APE: Demisia lui Șevciuk Demonstrează că Administrația de la Tiraspol nu mai Este un Monolit
9. Pavel Felgennhauer (Moscow Times) Despre Efectul de Scrînciob în Triunghiul Chișinău - Tiraspol – Moscova. Radio Europa Liberă. 29.06.2009.
10. New York Times: Fostele Republici Sovietice Rezistă și Tentațiilor, și Amenințărilor Moscovei. Interlic. 03.07.2009
11. Presa Rusa: Voronin Va Castiga cu Siguranta Dupa Alegerile din Moldova, dar Asta nu Inseamna ca Va Ramane Aliatul Rusiei. HotNews.ro. 04.07.2009.

I. ȘTIRI PE SCURT

30 iunie	Președintele Republicii Moldova, Vladimir Voronin, a avut o întâlnire de lucru cu Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Federației Ruse în Republica Moldova, Valeri Kuzmin
30 iunie	Președintele Vladimir Voronin l-a primit pe Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Ucrainei în Republica Moldova, Seghei Pirojkov
30 iunie	dl Andrei Stratan, Viceprim-ministru, Ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, a avut o întâlnire cu Ambasadorul Boris Frlec (Slovenia), Șeful Misiunii OSCE/ODIHR pentru monitorizarea alegerilor parlamentare anticipate
1 iulie	Suedia a Preluat Presedinția UE
6 iulie	Prim-ministrul Zinaida Greceanîi a avut o întâlnire de lucru cu Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Suediei în Republica Moldova, E.S. Mats Aberg
6 iulie	dna Natalia Gherman, Viceministru al Afacerilor Externe și Integrării Europene, a avut o întâlnire cu dl Mats Aberg, Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Suediei în Republica Moldova

Integrarea Europeană

În Moldova va Activa o Misiune OSCE/ODIHR. Interlic. 30.06.2009.

La 30 iunie, Andrei Stratan, Viceprim-ministru, Ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, a avut o întâlnire cu Ambasadorul Boris Frlec (Slovenia), Șeful Misiunii OSCE/ODIHR pentru monitorizarea alegerilor parlamentare anticipate. În cadrul dialogului, Andrei Stratan a apreciat faptul că OSCE a dat neîntârziat curs invitației Republicii Moldova de a monitoriza alegerile parlamentare anticipate, menționând că MAEIE va acorda toată susținerea necesară pentru buna activitate a misiunii în cauză. Ambasadorul B. Frlec l-a asigurat pe șeful diplomației moldovenești de imparțialitatea observatorilor, exprimându-și speranța că pe durata actualei campanii electorale vor fi înlăturate deficiențele depistate anterior. În opinia diplomatului, acest fapt va permite redactarea unui raport pozitiv despre desfășurarea alegerilor parlamentare anticipate în Republica Moldova. [...] <http://www.interlic.md/2009-06-30/in-moldova-va-activa-o-misiune-osceodihr-10881.html>

Suedia cere R. Moldova Rezolvarea “Anomaliei de a Avea Restricții privind Viza pentru o Singură Țară a UE”. Hotnews. 02.07.2009.

Președinția suedeză a UE așteaptă alegerile din R. Moldova și înființarea unui nou Guvern pentru ca

apoi să discute despre rezolvarea “anomaliei de a avea restricții privind viza pentru o singură țară a UE”, a declarat miercuri, 1 iulie, ambasadorul Suediei la București, Mats Aberg. “În relaționarea dintre UE și R. Moldova, toate țările membre au un cuvânt de spus. Oricum, trebuie să așteptăm până după alegeri pentru a vedea care este situația, să vedem ce guvern va avea țara și ce fel de guvern avem ca partner de discuție. Următorul pas este să discutăm cu acel guvern și presupun că unul dintre punctele esențiale este să oprim această anomalie de a avea restricții privind vizele pentru o singură țară a UE”, a spus ambasadorul suedez la București, Mats Aberg. [...] <http://hotnews.md/?p=7883>

Moldova Are Șansa să Obțină până la 12 Octombrie Finanțarea Proiectelor în cadrul Programului Operațional Comun „Marea Neagră 2007-2013. Interlic. 02.07.2009.

Autoritățile locale din Moldova, împreună cu alte nouă state din regiunea Mării Negre, pot depune până pe 12 octombrie proiecte pentru finanțare în valoare de peste 5,1 mil. euro în cadrul Programului Operațional Comun „Marea Neagră 2007-2013. [Ministerul Dezvoltării Regionale și Locuinței din România](#), în calitate de Autoritate Comună de Management pentru Programul Operațional Comun „Marea Neagră 2007-2013”, a anunțat miercuri, 1 iulie, deschiderea primului apel de propuneri de

proiecte cu termen de depunere 12 octombrie 2009, ora locală 16.00. "În cadrul acestui apel vor fi finanțate proiecte de cooperare transfrontalieră în domeniile dezvoltării economice durabile, turismului, protecției naturii și a mediului înconjurător, precum și al cooperării culturale, domenii corespunzătoare celor trei priorități ale programului. Sunt disponibile fonduri ENPI (Instrumentul European de Vecinătate și Parteneriat) în valoare de 3.642.506 euro, iar Turcia participă cu fonduri IPA (Instrumentul de Asistență pentru Pre-aderare) în valoare de 1.488.223 euro", se arată în comunicatul Ministerului Dezvoltării Regionale și Locuinței (MDRL). Uniunea Europeană acoperă 90% din valoarea cheltuielilor eligibile la nivel de proiect. [...] Bugetul total, comun pentru întregul program pentru perioada 2007-2013, este de 18.863.479 euro, din care 17.305.944 euro - contribuția Instrumentului European de Vecinătate și Parteneriat (ENPI) și 1.557.535 euro - cofinanțare națională. Alocarea fondurilor IPA pentru finanțarea participării Turciei la program este de 7.000.000 euro. Mai multe informații despre Programul Operational Comun de Cooperare „Marea Neagră 2007-2013” și despre primul apel de propuneri de proiecte pot fi găsite la următoarea adresă:

http://www.blackseabc.net/index.php?page=DOCUMENTS_GUIDELINES

- **Raportul „Freedom House” 2008: Notă Proastă pentru R.Moldova. Jurnal md. 03.07.2009.**

Autorii raportului „Freedom House” aplică o grilă de măsurare a nivelului de democratizare în baza proceselor politice, sociale și economice, pe o scară de la unu la șapte, unu fiind punctajul maxim, iar șapte-minim. Nota Republicii Moldova la capitolul democrație este 5 și șapte sutimi, cea mai mică în ultimii zece ani. Dacă în domenii cum ar fi democrația locală, independența justiției sau combaterea corupției Republica Moldova bate pasul pe loc, conform raportului Freedom House, apoi la capitolele independența presei și procese electorale au fost înregistrate cele mai proaste calificative. Liliana Vițu, expert pe țară la Freedom House Europe, explică de ce nota Republicii Moldova în materie de democrație este una negativă: „În principal din cauza climatului preelectoral dominat de hărțuirea opoziției dar, cel mai important, de modificarea legislației electorale – modificare criticată de Comisia de la Veneția. În ceea ce privește libertatea presei, postul M1 a continuat să

constitui un instrument de propagandă a PCR, iar opoziția a fost marele absent de la acest post. Au fost și atacuri la adresa ProTV, Vocea Basarabiei, sechestrul la Jurnal de Chișinău.”

<http://www.jurnal.md/article/17431/>

- **"Parteneriatul Estic" Nu a Fost Suspendat. Azi.md. 04.07.2009.**

La 3 iulie, Suedia a dezmințit că ar fi suspendat temporar programul "Parteneriatul Estic". Prezentăm textul mesajului în întregime (traducere neoficială): "Cu privire la informația nefondată reprodusă de către unele agenții mass-media despre Parteneriatul Estic, în numele Dlui Julius Liljeström (Chargé d'Affaires a.i.), va transmitem mai jos poziția Președinției Suediei a Uniunii Europene: "Parteneriatul Estic reprezintă o inițiativă de importanță centrală pentru Președinția Suediei a UE. După Summitul de la 7 mai, când a fost lansat acest Parteneriat, și pînă în prezent, acesta reprezintă o prioritate importantă pentru Președinție în vederea contribuției la progresul de implementare a inițiativei. Acest lucru necesită eforturi mari și o dedicație totală din partea statelor membre ale UE, șase țări partenere și Comisia Europeană. Parteneriatul Estic prevede lansarea inițiativelor principale, crearea programelor comprehensive de consolidare a capacității instituționale pentru fiecare din cele șase țări partenere, stabilirea unui Forum al Societății Civile și alte proiecte importante. Platformele multilaterale, care și-au avut primele întreveneri în luna iunie, vor avea și cea de a doua rundă de întâlniri toamna și la fel pot fi ședințe adiționale în cadrul grupelor de bază. Parteneriatul Estic mai prevede reînnoirea acordurilor contractuale și comerciale dintre cele șase țări și UE, o tematică ce va fi tot mai importantă în viitoarele luni. Mai mult, în decembrie anul curent va avea loc o întâlnire de nivel înalt ai miniștrilor afacerilor externe ale tuturor 27+6 țări. Președinția Suediei își asumă în continuare angajamentul total în vederea perfecționării relațiilor dintre UE și R. Moldova, inclusiv în contextul Parteneriatului Estic."

<http://www.azi.md/ro/story/4170>

- **Șapte State Vecine cu UE, printre care Moldova, Vor Primi de la UE 40 de Milioane de Euro. NewsIn. 03.07.2009.**

Comisia Europeană va aloca 40 de milioane de euro unor proiecte multinaționale în favoarea unor state din estul Europei și din Caucazul de Sud, printre ele figurând R. Moldova, potrivit unui comunicat al

instituției. Suma de 40 de milioane de euro va finanța mai multe programe de ajutor în diverse domenii, cum ar fi consolidarea politicilor culturale și din societatea civilă, gestionarea frontierelor, susținere pentru rețeaua de IMM-uri, managementul calității aerului și pregătirea pentru catastrofe. Toate proiectele finanțate astfel vor avea impact regional, fiecare adresându-se unui număr de cel puțin două dintre cele șapte state partenere aflate de-a lungul frontierei estice a UE - Rusia, Ucraina, R.Moldova, Belarus, Armenia, Azerbaidjan și Georgia. Comisarul european pentru relații externe, Benita Ferrero-Waldner, a declarat: "Salut acest ajutor de 40 de milioane de euro alocat unor proiecte multinaționale în favoarea țărilor partenere aflate de-a lungul frontierelor noastre estice. Aceste state se confruntă cu aceleași probleme și a le face față adoptând un demers comun le-ar ajuta să-și consolideze încrederea reciprocă și ar contribui astfel la ameliorarea securității, stabilității și prosperității în regiune".

<http://www.unimedia.md/?mod=news&id=11762>

- **Suedia a Preluat Presedinția UE. The News. 08.07.2009.**

Suedia a preluat, la 1 iulie 2009, presedinția Uniunii Europene, cu speranța ca va reuși să scoată blocul comunitar din recesiunea economică și să traseze calea către derularea cu succes a negocierilor internaționale pe tema schimbărilor climatice. Una dintre prioritățile președinției suedeze va fi coordonarea politicilor naționale cu privire la deficitele bugetare, care s-au accentuat pe măsura ce țările membre au efectuat cheltuieli considerabile pentru a menține creșterea economică și pentru a susține bancile. Pe fondul creșterii somajului, Suedia dorește să pună bazele unei noi strategii privind dezvoltarea economică și crearea de noi locuri de muncă în următorii zece ani. Strategia actuală, adoptată în 2000, va expira anul viitor. La întâlnirea din iunie, liderii europeni și-au exprimat sprijinul în favoarea propunerilor Comisiei vizând consolidarea supravegherii industriei financiare Deutsch (de) English (en) français (fr) . Suedia speră ca legislația aferentă va fi aprobată pe durata președinției sale. Guvernul suedez va avea și misiunea de a pregăti poziția UE pentru reuniunea G20 din luna septembrie. Însa, principala prioritate a Suediei va fi încheierea unui acord ambicios în materie de combatere a schimbărilor climatice, cu ocazia summitului Națiunilor Unite, programat să se desfășoare la Copenhaga, în luna decembrie. Potrivit primului ministru suedez, Fredrik Reinfeldt,

problema schimbărilor climatice necesită un răspuns global. „Trebuie să menținem Uniunea Europeană unită și să facem în așa fel încât să obținem acest răspuns global”, a subliniat oficialul suedez.

<http://www.thenews.md/?go=news&n=858>

- **Liberalizarea Regimului de Vize în UE, pe Agenda Prealabilă a Reuniunilor Moldo-Comunitare. Deca.md. 07.07.2009.**

Negocierea noului Acord moldo-comunitar și lansarea dialogului referitor la liberalizarea regimului de vize pentru cetățenii moldoveni în spațiul european și prevederile Acordului de comerț liber aprofundat cu Uniunea Europeană sunt trei chestiuni importante pe care le vor aborda autoritățile de la Chișinău pe durata președinției suedeze a UE. Acestea au fost propunerile făcute de viceministrul de Externe, Natalia Gherman în cadrul unei întrevederi cu Mats Aberg, Ambasador Extraordinar și Plenipotentiar al Suediei în R. Moldova. Diplomatul a subliniat că Suedia va continua susținerea eforturilor Moldovei la etapa curentă de pregătire a negocierilor pentru noul acord RM-UE, în mod special prin intermediul programelor de instruire pentru experții care vor fi implicați nemijlocit în proces.

http://www.deca.md/?cat=art_com&id=4942

- **Moldova Poate Conta pe Lărgirea Asistenței Acordate de UE. Infotag. 08.07.2009.**

R. Moldova poate conta pe lărgirea asistenței acordate de Uniunea Europeană în procesul consolidării democrației și a instrumentelor legale de apărare a drepturilor omului, a declarat ambasadorul Suediei la Chișinău, Mats Aberg, în cadrul întrevederii cu premierul Zinaida Greceanîi. Diplomatul suedez a subliniat rolul important al "Parteneriatului Estic", unul din inițiatorii acestuia fiind Suedia, care "deschide pentru republică noi posibilități de colaborare". Referindu-se la preluarea de către Suedia a Președinției Uniunii Europene, începând cu 1 iulie, părțile au discutat relațiile Republicii Moldova cu Uniunea Europeană și măsurile întreprinse de Chișinău pe calea integrării europene și democratizării. Premierul și-a exprimat speranța că Suedia, pe durata exercitării funcției de lider al UE, "va oferi posibilități suplimentare în vederea liberalizării regimului de vize pentru cetățenii moldoveni în spațiul european și negocierea unui nou Acord de cooperare UE - RM". Greceanîi a menționat că Guvernul "va

asigura desfășurarea alegerilor parlamentare anticipate de la 29 iulie în mod democratic și transparent". <http://www.azi.md/ro/print-story/4253>

- **Kalman Mizsei: Relațiile UE-RM nu Depind de Calendarul Politic Intern. Infotag. 08.07.2009.**

Uniunea Europeană este angajată într-o relație serioasă cu Moldova, relație care nu este dependentă de calendarul politicii interne, a declarat Reprezentantul special al UE în Moldova, Kalman Mizsei, într-un interviu pentru publicația română „România Liberă”.

Oficialul a subliniat strategia europeană în legătură cu Moldova este pe termen lung și angajamentele se adresează „în primul rând poporului moldovean, nu partidului aflat la putere”. Mizsei a menționat că „începerea negocierilor de asociere cu Republica Moldova nu depinde de cine este la putere în această țară, fiindcă este un proces continuu”. Potrivit lui, comunitatea internațională va fi foarte atentă cu felul în care se vor organiza și desfășura alegerile de la 29 iulie. „Contează foarte mult modul în care sînt folosite resursele, accesul egal al competitorilor la mass-media, iar organizațiile internaționale se vor concentra asupra acestor aspecte”, a spus reprezentantul UE.

El a menționat că Uniunea Europeană are o relație de cooperare foarte puternică cu Guvernul Republicii Moldova de mulți ani. „Am fost critici, dar, în același timp, am oferit asistență, iar calitatea asistenței este din ce în ce mai bună, concentrată asupra dezvoltării instituțiilor democratice. Ne Interesează, de pildă, nu doar legile adoptate de Parlament, ci și eficiența lor”, a spus Mizsei.

Referindu-se la problema reglementării transnistrene, oficialul a subliniat că „soluția de rezolvare pleacă de la premisa că va trebui identificat un compromis echilibrat, bazat pe respectul suveranității și integrității teritoriale a Moldovei”.

Reprezentantul special al UE a amintit că teritoriul Republicii Moldova „este inviolabil și nu există prevederi internaționale care ar indica intrarea ei în componența României”. Potrivit lui, reunificarea celor două Germanii, după căderea Zidului Berlinului, nu trebuie considerat un precedent pe care îl invocă uneori oficialii români. „Securitatea europeană se bazează pe legile internaționale care prezervă și protejează suveranitatea și integritatea

statelor. În acest sens, cele două cazuri sînt clar diferite”, a spus Mizsei.

El și-a exprimat speranța că Moldova va anula regimul de vize cu România, „în propriul beneficiu”. Referindu-se la bugetul UE pentru Moldova, Kalman Mizsei a spus că „în ultimii ani, acesta a înregistrat o creștere semnificativă”.

„În prezent este vorba de peste 50 mil. euro anual, urmînd ca pe viitor acest buget să crească în continuare. Pe lîngă această creștere, statele membre ale UE sînt printre liderii contributorilor bilaterali pentru Moldova. În plus, Republica Moldova va avea acces mai ușor la alte organizații financiare internaționale pe măsură ce se apropie de UE. Eu sper că în urma procesului de integrare, care nu este atît de departe în acest moment, cetățenii moldoveni vor putea călători liber în Europa și vor avea acces pe piața muncii comunitară”, a spus reprezentantul special al UE.

<http://www.infotag.md/presa/579668/>

România – Republica Moldova

- **România Este Principala Piață de Desfacere a Mărfurilor Moldovenești. Hotnews md. 08.07.2009.**

România a rămas și după cinci luni principala destinație pentru mărfurile și serviciile moldovenești, chiar dacă în aprilie și mai au scăzut într-un ritm mai pronunțat, arată datele Biroului Național de Statistică. Exportatorii din Republica Moldova au livrat, în ianuarie-mai, pe piața românească mărfuri în valoare de 95.3 milioane de dolari SUA, în scădere cu 22.8% față de aceeași perioadă a anului 2008 (după trei luni, ritmul de scădere era aproape de două ori mai mic, respectiv de 11,5%). Importurile din România realizate de agenți economici din Republica Moldova, respectiv 102.0 mil. USD în cinci luni, a scăzut și mai pronunțat, cu 58.6%. A doua piață de desfacere a produselor moldovenești a fost, după cinci luni, Federația Rusă (livrările spre aceasta au constituit 91.1 mil USD, în scădere cu 22.6), iar pe locul trei s-a menținut Italia cu o cifră de exporturi de 50.6 mil. USD. Statisticile relevă că ritmul de scădere a livrărilor de mărfuri moldovenești pe piața italiană s-a redus în ultima lună, după cinci luni reducerea a fost de 25.1% față de minus 30% după patru luni. În top-10 țări-partenere în derularea exporturilor mai intră Belarus (export - 33.6 mil. USD, Germania (29.0 mil. USD), Ucraina (25.6%, în scădere cu 53.2%), Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de

Nord (19.0 mil. USD), Polonia (14.3 mil. USD), Elveția (12.3 mil. USD) și Turcia (11.6 mil. USD). [...] <http://hotnews.md/?p=8177>

- **Traian Basescu Spera ca Opozitia din Moldova sa Obtina Rezultate mai Bune in Alegerile Anticipate din 29 iulie. Hotnews. 08.07.2009.**

Presedintele Traian Basescu a declarat marti, 7 iulie, intr-o intalnire cu jurnalistii straini, ca spera ca Opozitia pro-romana din R. Moldova sa obtina „rezultate mai bune” la alegerile parlamentare anticipate ce vor avea loc la 29 iulie. Traian Basescu a mai spus ca isi doreste ca relatiile dintre Romania si Moldova sa „revina la normal daca nu pot fi calduroase”, si a adaugat ca scopul sau este „strangerea relatiilor dintre Moldova si Uniunea Europeana”. Declaratiile presedintelui roman survin pe fondul unei incordari fara precedent a relatiilor bilaterale. Vladimir Voronin, presedintele moldovean si lider al Partidului Comunist, a acuzat direct Romania de implicare in presupusa tentativa de rasturnare a conducerii Republicii Moldova. <http://hotnews.md/?p=8196>

- **Cristian Diaconescu: Moldova Trebuie să Respecte Normele pentru Organizarea unor Alegeri Corecte. Interlic. 09.07.2009.**

Ministrul Afacerilor Externe, Cristian Diaconescu, a declarat joi, in timpul unei conferinte de presa, ca solicita Chisinaului sa renunte la regimul de vize impus cetatenilor romani si sa respecte normele si standardele pentru organizarea unui proces electoral corect, pe 29 iulie.

<http://www.interlic.mdhttp://www.interlic.md/2009-07-09/diaconescu-moldova-trebuie-sa-respecte-normele-pentru-organizarea-unor-alegeri-corecte-11002.html>

Rusia – Republica Moldova

- **Președintele Vladimir Voronin l-a Primit pe Ambasadorul Rusiei în Moldova. Moldpres. 30.06.2009.**

Președintele Republicii Moldova, Vladimir Voronin, l-a, la 30 iunie, pe Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Federației Ruse la Chișinău, Valeri Kuzmin. În cursul întrevederii au fost examinate diverse chestiuni vizînd stadiul actual și perspectiva dezvoltării cooperării moldo-ruse în diverse domenii, fiind remarcată dinamica pozitivă a dialogului bilateral, înregistrată în ultimul timp la cel mai înalt nivel. Astfel, au fost apreciate

în termeni pozitivi rezultatele recente vizite efectuate de către Președintele Republicii Moldova în Federația Rusă și discutate aspecte concrete ce țin de realizarea înțelegerilor convenite în cadrul acesteia. [...] În contextul îndeplinirii înțelegerilor stabilite la Moscova, a fost discutată și necesitatea demarării negocierilor în vederea elaborării unui acord interguvernamental moldo-rus privind activitatea de muncă și protecția drepturilor muncitorilor migranți. Au fost, de asemenea, abordate probleme vizînd colaborarea în sfera cultural-umanitară, în particular, legate de acordarea de către Federația Rusă, pentru anul de învățămînt 2009-2010, a 160 de burse tinerilor din Republica Moldova și privind înălțarea în cadrul Muzeului-rezervație "Țarițîno", din preajma Moscovei, a monumentului lui Dimitrie Cantemir. Subiectele întrevederii s-au axat și pe problematica exercitării de către Republica Moldova a președinției în cadrul CSI. [...]

<http://www.moldpres.md/default.asp?Lang=ro&ID=112699>

- **Duma de Stat a Rusiei a Adoptat Hotărârea Guvernului privind Acordarea unui Credit de 500 USD pentru Moldova. Infotag. 03.07.2009.**

Duma de stat a Rusiei a doptat hotărîrea Guvernului privind acordarea unei credit de \$500 mil. pentru Moldova. Proiectul de lege respectiv cu privire la introducerea modificărilor în Legea cu privire la bugetul federal pe 2009 și pentru perioada planificată 2010 și 2011 a fost adoptat vineri, 3 iulie. Viceministrul finanțelor, Dmitri Pankin, a spus în cadrul ședinței că proiectul de lege introduce modificări în protocolul secret Nr. 20, care se referă la modificări în programul de acordare a creditelor de stat. „Această chestiune a fost inițiată prin adresarea Guvernului și președintelui moldovei către FR privind acordarea unui credit de stat. creditul va fi acordat Moldovei din contul redistribuirii mijloacelor din Programul acordării creditelor de stat”, a anunțat el. Condițiile de creditare nu au fost făcute publice. În timpul apropiat la Moscova va pleca o delegație a Ministerului Finanțelor din Moldova pentru a coordona condițiile de creditare. Hotărîrea privind acordarea creditului a fost luată la 22 iunie în cadrul întrevederii la Moscova a președintelui Moldovei, Vladimir Voronin, cu premierul rus Vladimir Putin. Cea mai mare parte a creditului va fi cheltuită pentru construcția și reparația drumurilor. <http://www.infotag.md/noutati/579619/>

Ucraina – Republica Moldova

- **Voronin a Vorbit cu Pirojkov despre Relațiile Moldo-Ucrainene. Interlic. 30.06.2009.**

Președintele Vladimir Voronin l-a primit marți, 30 iunie, pe Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Ucrainei în Moldova, Seghei Pirojkov. În cursul întrevederii a fost efectuată o trecere în revistă a relațiilor de cooperare moldo-ucraineană și discutată perspectiva colaborării bilaterale pe diverse planuri.

Porivit serviciului de presă al Președinției, interlocutorii au fost unanimi în opinia potrivit căreia între Republica Moldova și Ucraina există raporturi foarte bune de cooperare bazate pe relațiile de bună vecinătate și prietenie stabilite de-a lungul veacurilor între cele două țări și popoare. Vladimir Voronin și Serghei Pirojkov și-au exprimat certitudinea că baza temeinică a relațiilor moldo-ucrainene inspiră încrederea în perspectiva amplificării interacțiunii bilaterale în diverse domenii. În context a fost menționată necesitatea examinării suplimentare a unor chestiuni apărute în dialogul moldo-ucrainean în ultima perioadă de timp, fiind exprimată disponibilitatea ambelor părți de a identifica în acest sens soluții optime în corespundere cu interesele celor două state. Părțile au abordat și aspecte privind cooperarea în sfera economică, fiind reiterat faptul că Moldova și Ucraina rămân parteneri comercial-economici foarte importanți. În cursul întâlnirii s-au mai discutat și relațiile umanitare dintre Republica Moldova și Ucraina, fiind subliniată însemnătatea rolului comunității moldovenilor și ucrainenilor din Ucraina și, respectiv, Republica Moldova, în dezvoltarea și consolidarea raporturilor cultural-umanitare.

- **R. Moldova și Ucraina au Cerut Prelungirea Mandatului Misiunii EUBAM. 03.07.2009.**

Misiunea Uniunii Europene de asistență la frontiera moldo-ucraineană (EUBAM) își încheie mandatul de cinci ani în R. Moldova peste câteva luni, iar autoritățile moldovene și cele ucrainene au solicitat Uniunii Europene să prelungească mandatul misiunii, pentru că nivelul de risc, în special pe segmentul transnistrean al frontierei rămâne destul de sporit. Slavomir Pihor, șeful serviciului operativ al misiunii EUBAM, a declarat în cadrul unei conferințe de presă că în ultimii cinci ani s-au făcut schimbări semnificative pe segmentul transnistrean,

asta în condițiile în care grănicerii și vameșii moldoveni nu au acces în acea zonă. „Personalul EUBAM, din care fac parte reprezentanți din 22 țări membre ale UE, monitorizează ceea ce se întâmplă pe segmentul respectiv, dar de pe partea ucraineană a frontierei. În acest sens am solicitat să fie majorat numărul personalului de grăniceri și vameși ucraineni pe segmentul transnistrean. Ulterior, EUBAM face schimburi de informații cu partea moldovenească despre produsele care traversează partea transnistreană”, a spus Slavomir Pihor, care regretă că serviciile transnistrene refuză să aibă orice fel de contact cu EUBAM.

<http://www.jurnal.md/article/17426/>

Conflictul Transnistrean

- **Reluarea Negocierilor Pentru Reglementarea Conflictului Transnistrean în Format "5+2" se Planifică pentru Vara Curentă. Omega. 08.07.2009.**

Declarația a fost făcută, miercuri, de ministrul Reintegrării, Vasile Șova, în cadrul unei conferințe de presă. Șova a menționat că sesiunea în format "5+2" cu scop de elaborare a statutului regiunii transnistrene, trebuia să înceapă în vara curentă, însă, "evenimentele au derulat în așa mod, încât sesiunea a fost amânată pentru toamnă". Ministrul Reintegrării a anunțat că la înțelegerile privind petrecerea întrevederilor pe scară largă pentru finalizarea reglementării conflictului transnistrean în format "5+2", s-a ajuns în cadrul întrevederii informale a intermediarilor (Ucraina, Rusia și OSCE) și a observatorilor (UE și SUA), care a avut loc la 28 aprilie la Viena. Vorbind despre termenii de reglementare, ministrul Reintegrării a menționat că acest conflict ar putea fi soluționat "într-o perspectivă apropiată". "Toți partenerii știu cum trebuie rezolvat conflictul transnistrean. Sarcina de bază constă în transformarea acestor cunoștințe în soluții concrete, atunci când acestea vor deveni obiectul discuțiilor, care vor avea loc în toamna curentă", a conchis Vasili Șova. Anterior, Reprezentantul Special al UE în Moldova, Kalman Mizsei, a declarat că pentru activizarea procesului de negocieri în format "5+2" există premise obiective, exprimându-și încrederea în faptul că condițiile pentru o activitate serioasă în această direcție vor fi asigurate după ce va fi ales Parlamentul și Guvernul Moldovei.

<http://omg.md/Content.aspx?id=3897&lang=1>

- **Ministrul Reintegrării: Rusia și UE Pot Pune Bazele Fortificării Securității în Europa. Omega. 08.07.2009.**

"Sunt convins că omologii noștri din Rusia foarte bine înțeleg necesitatea soluționării acestui conflict (transnistrean - n.r.) în cadrul integrității teritoriale și în contextul statutului de stat suveran al Moldovei", a declarat, miercuri, în cadrul unei conferințe de presă, ministrul Reintegrării, Vasile Șova, accentuând că un mesaj corespunzător a venit din partea Președintelui rus, Dmitri Medvedev. Totodată, ministrul Reintegrării a accentuat că "poziția Federației Ruse nu este doar determinativă în procesul reglementării transnistrene, dar este și foarte constructivă din punct de vedere al abordării procesului de reglementare transnistreană". Șova este convins că partea rusă va putea discuta, în cel mai scurt timp, cu Bruxellesul procesul de reglementare transnistreană. Acest lucru ar putea avea loc în cadrul unui summit UE-FR, care va fi dedicat problemei date. "Sperăm că Moldova, în cadrul relațiilor dintre UE și Rusia, poate deveni un teren de cooperare pentru elaborarea unui mod de abordare pozitiv în chestiunea de consolidare a stabilității și securității în această regiune a Europei, deoarece actualmente există nu doar criză financiară mondială, astăzi există o criză și în sfera de securitate", a menționat ministrul Reintegrării. Șova a accentuat că situația care este observată în Kosovo, precum și în Georgia și Abhazia aduc prejudicii securității mondiale, de aceea soluționarea conflictului transnistrean, cu participarea Federației Ruse și a Uniunii Europene "deschid noi posibilități de consolidare a securității și stabilității în Europa".

<http://omg.md/Content.aspx?id=3900&lang=1>

- **Evgheny Sevciuk si-a Prezentat Demisia din Funcția de Spicher. Deca.md. 08.07.2009.**

Spicherul sovietului suprem de la Tiraspol, Evgheny Sevciuk, si-a prezentat demisia, miercuri, in sedinta plenara a forului legislativ transnistrean. In discursul tinut in fata deputatilor, el a enuntat mai multe motive care l-au determinat sa-si de-a demisia, insa principala cauza ar fi cea ca nu este de acord cu noua redactie a constitutiei locale – o initiativa a lui Igor Smirnov, liderul de la Tiraspol. Evgheny Sevciuk nu este de acord cu propunerea lui Igor Smirnov de a forma un parlament bicameral, spunand ca „acesta ar fi un lux pentru mica noastra republica”. La fel, Sevciuk nu este de acord cu faptul ca functionarilor din puterea

executiva sa li se permita sa desfasoare activitati politice si, in acelasi timp, sa detina functii in structuri comerciale. „Proiectul prezidential va conduce la autonimicirea statului transnistrean”, a avertizat Evgheny Sevciuc, subliniind ca, de facto, de numai o persoana va depinde numirea persoanelor in functii de raspundere. Sevciuk a acuzat ca „dreptul deputatilor de a face propuneri in amendarea constitutiei au fost ignorate nu fara participarea unor persoane din anturajul presedintiei transnistrene”. Sevciuk a lasat sa se inteleaga ca o posibila aprobare a proiectului prezidential de amendare a constitutiei va conduce la monopolizarea puterilor locale si la controlul lor de catre presedinte. Atat autoritatile de la Chisinau, cat si administratia presedintelui transnistrean, nu au comentat, deocamdata, demisia lui Sevciuk. Evgheny Sevciuk a fost spicher al Sovietului Suprem de la Tiraspol din decembrie 2005.

http://www.deca.md/?cat=art_com&id=494

II. OPINII, COMENTARIIL, INTERVIURI

1. **Mark Tkaciuk: Nu există Contradicții dintre Interesele Moldovei în Vest și Est. Omega. 09.07.2009.**

O declarația în acest sens a fost făcută de Mark Tkaciuk, conducătorul centrului "Alegeri - 2009" al Comitetului Central al PCRM, în cadrul conferinței - internet organizate de agenția OMEGA.

"Moldova a ales vectorul european la 1 noiembrie 2001 și anume din aceste considerente pentru Republica Moldova este foarte important parteneriatul strategic cu Federația Rusă - nu există careva contradicții", a accentuat Mark Tkaciuk. "Contradicții există, în exclusivitate, pentru cei care pronunțând cuvântul "integrare europeană" subînțeleg o eventuală integrare cu o altă țară sau în altă țară, dar nu Republica Moldova", a adăugat Tkaciuk. În acest context, Tkaciuk a menționat că soluționarea conflictului transnistrean este, actualmente, de neconceput fără rolul Rusiei, care actualmente este cel mai activ jucător politic extern și cel mai activ investitor. "Încă foarte mult timp interesele Moldovei se vor afla între astfel de focare viguroase de influență cum sunt Uniunea Europeană și Federația Rusă. Este foarte important și aici este meritul nostru, că aceste interese în republică nu se transformă în antagonism și contradicție, dar se completează foarte armonios", a declarat Tkaciuk, răspunzând la întrebările vizitatorilor site-ului agenției multimedia OMEGA.

<http://omg.md/Content.aspx?id=3905&lang=1>

2. Louis O'Neill, Ex-Şef al Misiunii OSCE în Moldova: Rusia îşi Face Jocurile în Moldova, pe când Alţii Ezită. Radio Europa Liberă. 29.06.2009.

Ultima întoarcere cu faţa spre est a lui Vl. Voronin şi implicaţiile ei. "Băbacul" politicii democratice americane a anilor 1960 şi '70', Jesse Unruh, avea o zicală perfectă în grosolonia ei despre rolul pe care-l joacă influenţa şi banii asupra guvernării: dacă nu eşti în stare să-i bei lobbyist-ului băutura, să-i iai banii, să te culci cu femeile lui şi cu toate acestea să votezi a doua zi împotriva sa, atunci n-ai ce căuta în politică.

Băbacul de azi al Moldovei, preşedintele în exerciţiu, Vladimir Voronin s-a întâlnit recent la Moscova cu doi băbaci mult mai serioşi, preşedintele rus, Dmitri Medvedev şi premierul Vladimir Putin. Voronin şi-a exprimat recunoştinţa pentru sprijinul solitar al Kremlinului acordat comuniştilor moldoveni în haosul şi violenţele de după alegerile de pe 5 aprilie şi a repetat părerea că revoluţiile colorate şi "influenţa străină" n-au nici o şansă în Republica Moldova. În schimbul acestei aparente loialităţi, Voronin s-a întors acasă cu promisiunea unui solid sprijin financiar rusesc pentru Moldova, cu doar o lună înaintea controversatelor alegeri parlamentare anticipate, planificate pentru 29 iulie. Voronin a descris împrumutul de jumătate de miliard de dolari drept o "decizie politică" a Moscovei. Deşi detaliile urmează a fi „discutate de experţi” mai târziu, Voronin a şi spus că banii vor fi folosiţi la repararea şi construcţia drumurilor, reţelelor de gaze, celor de irigare şi „finisării caselor”, fără să precizeze care case.

La rândul său, Putin a spus că el consideră „posibil ca prima tranşă de 150 de milioane poate ajunge în Moldova în următoarele de la 6 săptămâni la 2 luni”. De asemenea, Putin a făcut un puternic gest simbolic, oferind 20 de milioane de dolari ca ajutor pentru reconstrucţia Parlamentului de la Chişinău, a cărui distrugere în timpul tulburărilor post-electorale din aprilie i-a nemulţumit pe toţi moldovenii indiferent de simpatiile politice. Iar drept bonus, Rusia spune că a anulat toate fostele restricţii la importul mărfurilor agricole moldoveneşti.

Voronin şi Putin au folosit această vizită şi acest anunţ pentru a-şi depăşi încă o dată rivalii. În

apropierea alegerilor din aprilie, ministrul rus de Externe, Lavrov i-a revitalizat pe comuniştii moldoveni cu prima sa vizită la Chişinău în opt ani, iar acum Voronin apare în faţa alegătorului ca om de acţiune, respectat de lideri serioşi şi care nu s-a întors acasă cu mâna goală. Iar faptul că banii, dacă vor fi trimişi vreodată, vor ajunge abia după alegeri este şi un fel de a-i da de înţeles alegătorului că-i va fi „finisată casa” doar dacă votează cu comuniştii. Condiţionînd trimiterea banilor de rezultatul alegerilor, Moscova a pariat fără riscuri pe mini-verticala puterii lui Voronin şi comuniştilor săi, suflîndu-le în acelaşi timp în pânze la alegeri.

Dacă ies învingători comuniştii, banii pornesc iar Kremlinul îşi precizează preţul încă necunoscut. Acesta poate fi unul singur şi cuprizător, cum ar fi o reglementare transnistreană conformă cu planul Kozak din 2003, sau poate consta din mai multe bucăţi grase, cum ar fi dreptul la bază militară rusescă în Transnistria, rusa ca limbă de stat în Moldova, asigurări că nu va fi extinsă în nici un fel de condiţii misiunea europeană de monitorizare şi asistenţă la frontieră.

Dacă prevalează opoziţia, atunci banii nu vin deloc, iar Voronin şi Putin acuză politicile noului guvern pentru ratarea ajutorului din Rusia. La fel ca recent în oraşelul rus Pikalyovo, salvatorul Putin a sărit în ajutor cu o intervenţie financiară oportună. Numai că spre deosebire de Pikalyovo, personajul negativ este nu un oligarh îmbogăţit peste noapte care strangulează singura întreprindere din oraş, ci, prin implicaţiile gestului, este chiar nou-nouţul Parteneriat Estic al Uniunii Europene, lansat pe 7 mai. Rusia s-a arătat mult mai flexibilă şi sensibilă faţă de „partenerul estic” Moldova decât Bruxelles-ul. În plus, fără acele obligaţii ofensatoare privind drepturile omului şi nesfârşitele rapoarte de cheltuieli cerute de Uniunea Europeană.

Confruntată cu cel mai puternic şoc în Moldova de la conflictul transnistrean încoace, Uniunea Europeană a părăsit de fapt câmpul de luptă. În timp ce Putin a oferit împrumuturi care echivalează cu 12 la sută din Produsul Intern Brut al Moldovei într-un moment de profundă criză economică mondială, cel mai bun lucru de care a fost în stare Uniunea Europeană a fost să încurajeze Moldova să continue reforma sistemului de justiţie. Deşi, în mod neîndoielnic, este un pas vital, asemenea „idei concrete pentru intensificarea relaţiilor noastre” (după cum se spune pe situl din internet al

Parteneriatului Estic) trebuie însoțite de o mână de ajutor, la fel de concretă.

Puternica mutare financiară a lui Putin a contrastat de asemenea cu plecarea misiunii Fondului Monetar Internațional (FMI) din Moldova, la începutul lui iunie. Vorbind despre „instabilitate” în țară și despre „caracterul provizoriu” al actualului guvern, FMI a decis să amâne până la toamnă negocierea unui nou program cu Moldova. Voronin, cu ajutorul rusesc în buzunar, și-a dat drumul la gură folosind un limbaj fără perdea, prin care se caracterizează din ce mai mult declarațiile sale publice. El a afirmat că FMI a plecat din Moldova „ca o femeie care-și părăsește bărbatul”, adăugând că „este pentru a doua oară când pleacă... Au plecat în 2001 și au revenit în 2004, întrebându-ne cum am obținut asemenea succese. Le-am obținut pentru că nu erați voi. Credeau că vom cădea și vom muri. Numai că alții comandă muzica”.

Ultimul comentariu a fost o palmă răsunătoare aplicată nu doar Bruxelles-ului dar și Washington-ului, care de asemenea a fost suspect de tăcut în Moldova. Lucru care poate fi pus pe seama întârzierilor la formarea echipei de politică externă a lui Obama, discuțiilor despre relansarea relațiilor cu Rusia și pregătirilor atente de întâlnirea Obama-Medvedev din iulie la Moscova. Orice s-o fi întâmplat, Kremlinul a fost pe fază și acționează în consecință.

Dar cine crede că ultima întoarcere cu fața spre est a lui Voronin comportă o schimbare permanentă ar trebui să se uite mai atent la trecutul recent. În ultimii opt ani, Voronin a schimbat de câteva ori orientarea pro-rusă pe integrarea europeană și invers. A fost ales în 2001 cu o platformă pro-rusă care includea aderarea la o uniune vamală comună, ridicarea rusei la nivel de limbă oficială și alte câteva promisiuni care au ieșit la iveală cu ajutorul memorandumului Kozak.

La sfârșitul lui 2003, sub o presiune a imensă din partea președinției OSCE și altora, Voronin a pus cruce pe memorandumul Kozak – o decizie foarte dificilă, luată cel mai probabil împotriva dorinței și instinctului său. Acest lucru a dus la câțiva ani de vorbăraie pro-europeană, în timp ce retragerea trupelor rusești și armamentului s-a oprit. Acțiuni concrete pentru reformă au fost puține, iar Chișinăul încerca să vândă Kremlinului un plan propriu de reglementare transnistreană „la pachet”.

Între timp, a devenit mai mult decât clar că această strategie nu va duce la nimic iar alegerile se apropiau. Mai preocupat ca oricând să rămână la cârmă în situația în care nu mai putea candida la un nou mandat prezidențial, Voronin s-a întors iar spre Moscova.

Deci, în caz că rămâne la putere, n-ar trebuie să surprindă pe nimeni dacă schimbă iar macazul. La urma urmei, după cum reamintește mereu Kremlinul, lumea-i multipolară. Timpul va spune dacă, precum băbacul Unruh, Vladimir Voronin este în stare să privească omul în ochi, să-i ia banii iar apoi să voteze împotriva lui.

**Louis O'Neill a fost ambasador al Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa și șef al misiunii acesteia în Republica Moldova între 2006 și 2008. Opiniile exprimate în acest comentariu aparțin autorului și nu reflectă neapărat punctul de vedere al “Europei libere”.*

<http://www.europalibera.org/content/article/1764827.html>

3. Kalman Mizsei: Reunificarea Moldovei cu Romania nu s-a discutat in Uniune. Interviu. Romania Libera. 07.07.2009.

Kalman Mizsei este, la 54 de ani, reprezentantul special al Uniunii Europene in Republica Moldova. Nascut la Budapesta, Mizsei este specialist in macroeconomie si si-a inceput cariera internationala in 2001, ca asistent al secretarului general ONU. In februarie 2007 a primit mandatul pentru Republica Moldova, mandat care i-a fost reinnoit in 2009, cu valabilitate pana in 2010. Kalman Mizsei a declarat ca "autoritatile de la Bucuresti nu au fost implicate in evenimentele din 7 aprilie de la Chisinau", ca "autoritatile moldovene trebuie sa renunte la regimul de vize impus cetatenilor romani". Bun cunoscator al limbii ruse, Mizsei a fost adesea considerat un european filorus.

Romania Libera: Unde credeti ca a gresit Republica Moldova in raporturile sale cu Romania?

Kalman Mizsei: Prefer sa vorbesc mai degraba despre ceea ce ar apropia cele doua tari, decat despre ce le desparte. Este foarte important pentru doi vecini cu astfel de legaturi istorice ca Romania si Moldova, cu legaturi care se continua si intre cetatenii celor doua state, de la om la om, sa aiba relatii de tip european, integrator. Au existat pasi politici spre o relatie mai apropiata, spre o mai buna

integrare, dar, in acelasi timp, experienta ne-a aratat si dificultatile din ultimele doua luni: tensiunile care au existat si necesitatea restaurarii increderii nu doar la nivelul oamenilor obisnuiti, ci mai ales la nivelul politicianilor.

Romania Libera: Deci, in opinia dvs., Republica Moldova nu a facut greseli, dar Romania?

Kalman Mizsei: Eu nu spun ca Moldova nu a facut greseli, dar acum noi trebuie sa privim spre viitor, in scopul facilitarii identificarii unor solutii pentru a depasi aceste neintelegeri, astfel incat obstacolele din calea unor relatii apropiate sa fie eliminate.

Romania Libera: Scorul este egal: nici Romania nu a gresit fata de Moldova, nici invers?

Kalman Mizsei: Din nou, eu as dori sa vad eforturi concentrate din partea noastra, a tuturor, pentru imbunatatirea rapida a atmosferei relatiilor dintre cele doua state. In acest sens, este nevoie de pasi concreti, precum eliminarea obstacolelor din calea liberei circulatii a persoanelor.

Romania Libera: Care ar trebui sa fie comportamentul unui stat aspirant la UE, cum este Moldova, fata de o tara comunitara, cum este Romania?

Kalman Mizsei: Perspectiva oricarei tari care se afla in parteneriat cu UE pleaca de la premisa consensului fata de celelalte state. In ceea ce o priveste, Moldova este o tara care ar putea incepe curand negocierile pentru noul acord avansat dintre UE si Republica Moldova si care sper ca va indeplini cat mai repede cu putinta standardele cerute de UE, astfel incat cetatenii sai sa poata calatori in Occident sau sa aiba acces pe piata europeana a muncii. Sper, de asemenea, ca Republica Moldova va beneficia de o asistenta mai consistenta in privinta securitatii sale energetice. Moldova trebuie, de asemenea, sa-si desavarseasca reformele democratice: independenta judecatoreasca, echidistanta si integritatea mediilor de informare publice, schimbarea mentalitatii politistilor. Exista, de fapt, o lista lunga de probleme pe care Republica Moldova trebuie sa le indeplineasca pentru a incepe negocierile cu UE. Mi-ar placea sa vad reforme serioase si o integrare dinamica si profunda.

Romania Libera: Republica Moldova continua sa oscileze intre beneficiile europene, conditionate de reformele pe care tocmai le-ati enumerat, si generozitatea Rusiei. Vladimir Putin i-a oferit Republicii Moldova 500 milioane USD acum, inainte de alegeri, fara sa puna conditii complicate. Considerati ca este un ajutor explicit dat de Rusia comunistilor moldoveni?

Kalman Mizsei: Dupa cum stiti, Moldova are relatii vechi atat cu Romania, cat si cu Rusia si continua sa aiba stranse legaturi cu amandoua. Nu ne place sa punem in opozitie cele doua abordari ale dvs. fiindca UE si Rusia nu sunt doua entitati antagonice.

Romania Libera: Totusi, Rusia s-a opus mereu extinderii Uniunii Europene in Europa de Est.

Kalman Mizsei: Nu cred. Nu am auzit pana acum ca Rusia s-ar opune integrarii Moldovei in UE. Din contra, prietenii nostri rusi sublinieaza adesea ca ei ar avea dificultati numai fata de aderarea la NATO.

Romania Libera: Credeti ca pentru electoratul moldovean creditul de 500 de milioane USD promis de Putin ar putea fi mai important decat fondurile europene?

Kalman Mizsei: Moldova cauta, din cauza crizei financiare, suport financiar din multe surse, inclusiv de la UE si din Rusia. Moldova are mare nevoie de ajutor din toate partile, inclusiv de sprijinul economic international care obliga Chisinaul sa mearga in directia buna, sa faca reforme economice si politice pentru a se moderniza cat mai repede.

Romania Libera: In cazul creditului oferit de Putin lui Voronin ar putea fi vorba mai putin despre criza si mai mult despre alegeri, tinand cont de istoria recenta dintre cele doua tari?

Kalman Mizsei: Va trebui sa vedem care va fi volumul real al creditului si conditiile atasate acestuia. Comunitatea internationala – in special FMI, Banca Mondiala si UE – este aici pentru a sprijini masurile credibile anticriza ale Moldovei. In concordanta cu practicile transparente internationale, conditiile economice ale unui astfel de sprijin vor fi foarte avantajoase in comparatie cu alte asistente bilaterale.

Romania Libera: Voronin si comunistii aflati la

putere in Republica Moldova sunt ajutati in aceasta campanie electorala atat de Rusia, cat si de UE. Rusia – cu cele 500 milioane USD, UE – cu oferta inceperii negocierii noului acord dintre UE si Republica Moldova. De ce nu a amanat Bruxelles-ul aceasta oferta pana dupa alegerile din 29 iulie?

Kalman Mizsei: Uniunea Europeana este angajata intr-o relatie serioasa cu Moldova, relatie care nu este dependenta de calendarul politicii interne. Strategia europeana in legatura cu Moldova este pe termen lung si ceea ce se intampla acum a fost stabilit inca de la mijlocul anului trecut. Exista in acest sens si concluziile Consiliului Uniunii Europene din octombrie 2008, iar negocierile vor dura, probabil, mult timp. Angajamentele noastre sunt pe termen lung si se adreseaza in primul rand poporului moldovean, nu partidului aflat la putere.

Romania Libera: Actuala putere de la Chisinau, responsabila pentru trei morti si 300 de arestati abuziv dupa alegerile din aprilie, va beneficia deci de bunele intentii ale UE?

Kalman Mizsei: Nu cred ca de bunele noastre intentii beneficiaza un partid sau altul, ci poporul moldovean, iar concluziile le vom putea trage in 2010. Inceperea negocierilor de asociere cu Republica Moldova nu depinde de cine este la putere in aceasta tara, fiindca este un proces continuu.

Romania Libera: Care ar trebui sa fie criteriile pentru ca alegerile din Republica Moldova sa fie considerate corecte?

Kalman Mizsei: Scrutinul va fi monitorizat de OSCE, iar criteriile sunt cele universale. Comunitatea internationala va fi foarte atenta cu felul in care se vor organiza si desfasura aceste alegeri. Conteaza foarte mult felul in care sunt folosite resursele, accesul egal al competitorilor la mass-media, iar organizatiile internationale se vor concentra asupra acestor aspecte.

Romania Libera: Se poate spune ca liderii comunisti care conduc Moldova de opt ani si-au dovedit bunele intentii si vor cu adevarat sa o transforme intr-o tara europeana?

Kalman Mizsei: Uniunea Europeana are o relatie de cooperare foarte puternica cu guvernul Republicii Moldova de multi ani. Am fost critici,

dar, in acelasi timp, am oferit asistenta, iar calitatea asistentei este din ce in ce mai buna, concentrata asupra dezvoltarii institutiilor democratice. Ne intereseaza, de pilda, nu doar legile adoptate de Parlament, ci si eficienta lor.

Romania Libera: Cum vedeti rezolvarea conflictului din Transnistria in conditiile in care Tiraspolul a adoptat steagul si rubla rusesti.

K.M.: Transnistria nu a adoptat steagul rusesc.

Romania Libera: Legislativul de la Tiraspol a adoptat o astfel de propunere la sfarsitul lunii mai.

Kalman Mizsei: Transnistria are propriul steag, diferit de cel rusesc. In orice caz, in formatul de negociere pentru Transnistria sunt reprezentate toate interesele relevante. Solutia de rezolvare a conflictului transnistrean pleaca de la premisa ca va trebui identificat un compromis echilibrat, bazat pe respectul suveranitatii si integritatii teritoriale a Moldovei.

Romania Libera: Traian Basescu a povestit, in 2006, ca i-ar fi propus presedintelui moldovean, Vladimir Voronin, cu un an inainte sa intre o data cu Romania in UE. Era posibil?

Kalman Mizsei: UE se ghideaza dupa legile internationale. Suveranitatea Moldovei si integritatea ei teritoriala trebuie respectate, iar in acest spirit se desfasoara si negocierile privind Transnistria.

Romania Libera: Vladimir Voronin se teme ca Republica Moldova va fi integrata in Romania "in urmatorii 20 de ani". E posibil?

Kalman Mizsei: Teritoriul Republicii Moldova este inviolabil si nu exista prevederi internationale care ar indica o astfel de schimbare.

Romania Libera: Exista totusi un precedent pe care il invoca uneori oficialii romani: reunificarea celor doua Germanii, dupa caderea Zidului Berlinului.

Kalman Mizsei: Securitatea Europeana se bazeaza pe legile internationale care prezerva si protejeaza suveranitatea si integritatea statelor. In acest sens, cele doua cazuri sunt clar diferite.

Romania Libera: Mai multi analisti moscoviti,

unii foarte influenti, insista ca atat Rusia, cat si Romania ar fi de acord cu reunificarea Moldovei cu Romania, dar ca UE s-ar opune. S-a discutat vreodata acest subiect la Bruxelles?

Kalman Mizsei: Nu si nici nu am auzit astfel de opinii de la oricare dintre partenerii nostri. Orice discutie de acest fel incepe cu legislatia internationala care garanteaza suveranitatea si inviolabilitatea frontierelor.

Romania Libera: Acest subiect nu a fost atins niciodata?

Kalman Mizsei: Nu, doar despre negocierile privind Transnistria s-a discutat, nimic altceva. Nu este un subiect aflat pe agenda.

Romania Libera: Credeti ca Republica Moldova va renunta sa pretinda vize pentru cetatenii romani inainte de alegerile din 29 iulie?

Kalman Mizsei: Speram ca Moldova va merge spre aceasta directie, in propriul beneficiu.

Romania Libera: Ce-ar trebui sa faca cele doua tari pentru a normaliza relatiile romano-moldovene?

Kalman Mizsei: Romania este un foarte bun exemplu pentru felul in care a traversat tranzitia, dar este foarte importanta si atmosfera relatiilor bilaterale, iar Moldova ar trebui sa renunte la vizele pentru cetatenii romani.

Romania Libera: Cat de mare este bugetul anual al UE pentru Republica Moldova?

Kalman Mizsei: In ultimii ani, fondurile UE acordate Republicii Moldova au inregistrat o crestere semnificativa, in prezent acestea fiind de peste 50 mil. euro anual, urmand ca pe viitor acest buget sa creasca in continuare. Pe langa aceasta crestere, statele membre ale UE sunt printre liderii contributorilor bilaterali pentru Moldova.

In plus, Republica Moldova va avea acces mai usor la alte organizatii financiare internationale pe masura ce se apropie de UE. Eu sper ca in urma procesului de integrare, care nu este atat de departe in acest moment, cetatenii moldoveni vor putea calatori liber in Europa si vor avea acces pe piata muncii comunitara.

<http://www.romanalibera.ro/a159114/reprezentantu-l-ue-la-chisinau-reunificarea-moldovei-cu-romania-nu-s-a-discutat-in-uniune.html>

4. Ambasadorul Suediei la București: Sperăm și Așteptăm ca Alegerile din Moldova de pe 29 Iulie să Fie Libere și Corecte. Interlic. 09.07.2009.

"Va trebui să vedem și să așteptăm. Nu am fost prea încântați de evenimentele din 7 aprilie. Dar cel mai important este că noi sperăm și așteptăm ca alegerile din Moldova de pe 29 iulie să fie libere și corecte", a declarat miercuri, ambasadorul Suediei în România Mats Aberg, într-un interviu acordat pentru EurActiv.ro. Mats Aberg a mai spus că Suedia, în calitate de președinte a UE, speră ca starea mass-media din Moldova să se îmbunătățească pentru ca mesajele partidelor să poată ieși și în afara orașelor mari. Interviul ambasadorului suedez la redacția EurActiv.ro a fost precedată de o întâlnire online cu cititorii EurActiv în cadrul căreia a fost, de asemenea, abordat subiectul relațiilor UE cu Republica Moldova.

Referindu-se la regimul de vize impus de autoritățile moldovene cetățenilor din România, Ambasadorul a menționat că există un sprijin solid al UE pentru România în general și viziunea UE este că regimul vizelor trebuie ridicat. "Percepția UE este că regimul unilateral de vize al Moldovei trebuie ridicat. UE a fost satisfăcută că România a arătat reținere în această situație", a spus Mats Aberg.

Ambasadorul Suediei a menționat că Consiliul European, la summitul din iunie, a adoptat o politică în legătură cu Republica Moldova, care cere dezvoltarea instituțiilor democratice. "Va trebui să așteptăm rezultatul alegerilor de la sfârșitul lunii, când va exista un nou guvern care va trebui să abordeze multe din problemele și chestiunile legate de relațiile cu UE. Pe de altă parte, UE va trebui să reacționeze într-un mod constructiv în legătură cu promisiunile Moldovei", a spus Mats Aberg.

Diplomatul suedez a menționat că există perspective bune de cooperare pentru Moldova în cadrul Parteneriatului Estic, care prevede finanțare pentru șase state. "Dar este important de subliniat greutatea pe care UE o va pune pe restabilirea relațiilor de bună vecinătate în regiune", a

subliniat Ambasadorul Suediei Mats Aberg. <http://www.unimedia.md/?mod=news&id=11849>

5. Victor Chirilă: Relația cu SUA Este Amenințată de Evoluțiile Negative din Republica Moldova. Hotnews. 30.06.2009.

Analistul politic Victor Chirilă de la Asociația pentru Politică Externă a declarat pentru IMEDIA că „mesajul lui Vladimir Voronin din interviul acordat postului de radio Vocea Americii trebuie analizat în context electoral”

(<http://www.voanews.com/russian/2009-06-25-voa30.cfm>).

„Din punct de vedere politic, el are o retorică corectă pe care, sigur, Occidentul o așteaptă. Dar mă întreb cât de credibilă este această retorică? Mă tem că credibilitatea Președintelui în exercițiu este aproape de zero, dacă e să ne amintim chiar și de ultima ședință a miniștrilor de Externe din Uniunea Europeană care au condiționat clar semnarea unui viitor acord dintre UE și Republica Moldova, inclusiv cu investigarea transparentă a evenimentelor din aprilie când s-au înregistrat încălcări flagrante ale drepturilor omului. Probabil, avem de afaceri, mai degrabă, cu un joc subtil al Partidului Comuniștilor, dar realitățile îl trădează, subminând acest mesaj.

Este adevărat că s-au adoptat mai multe legi reformatoare, dar ele au adus doar schimbări de fațadă. Aceste schimbări de fațadă au drept scop menajarea UE în încercarea de a o convinge că Republica Moldova merge pe calea reformelor”, a menționat Victor Chirilă. În ceea ce privește relațiile cu SUA, el a spus că „Washingtonul într-adevăr este un partener de nădejde, dar acest parteneriat nu este necondiționat, ci se bazează pe respectarea principiilor democratice”. „Domnul Voronin face referire la o perspectivă benefică a dezvoltării relațiilor noastre cu Statele Unite, însă lucrurile nu stau tocmai așa. Această relație este acum amenințată de evoluțiile negative din Republica Moldova. Anumite îngrijorări ale Washingtonului transpar în recenta scrisoare transmisă de către doamna Hillary Clinton lui Vladimir Voronin”, a precizat Victor Chirilă.

El a mai spus că „Vladimir Voronin contează acum pe sprijinul care ar putea veni prin intermediul programului „Provocările Mileniului”, însă acest sprijin nu va veni dacă Republica Moldova nu va avea semnat un acord cu FMI și cu

Banca Mondială”. „Asemenea acorduri însă ar putea să nu fie semnate în cazul în care Chișinăul se va grăbi să accepte creditul de jumătate de miliard de dolari oferit de Rusia. Și cred că domnul ambasador al SUA, Asif Chaudhry, în cadrul întrevăderii sale cu Vladimir Voronin, a trimis mesaje în acest sens. Cei care cred că creditul oferit de Rusia ne va soluționa problemele se înșeală. El ne va complica doar relația cu Occidentul”, a subliniat analistul. <http://hotnews.md/?p=7806>

6. Financial Times: Suedia se Așteaptă la o Criză a Relațiilor cu Rusia, posibil și din cauza Moldovei. Interlic. 09.07.2009.

Situația politică tulbură din R. Moldova ar putea să determine o nouă tensionare a relațiilor dintre Moscova și UE, în condițiile în care președinția semestrială a blocului european este deținută de Suedia, țară care nu este în cele mai amabile raporturi cu Rusia, scrie Financial Times (http://www.ft.com/cms/s/0/75a34e6a-6b56-11de-861d-00144feabdc0.html?nclick_check=1).

Într-un articol intitulat "Bunele intenții ale Suediei trebuie să evite nervul sensibil al Rusiei", Financial Times (FT) atrage atenția că președinția suedeză s-ar putea confrunța cu o situație de criză care să aibă legătură cu fostele state sovietice de la Est de UE, față de care Rusia are încă revendicări în ceea ce privește influența.

În mintea fiecărui oficial suedez stăruie gândul că surprizele neplăcute dau peste cap cele mai bine întocmite planuri ale unei președinții UE. Franța, în cea de a doua jumătate a anului 2008, a avut parte de războiul dintre Rusia și Georgia. Cehia, în prima jumătate a acestui an, a avut parte de conflictul din Gaza și de disputa ruso-ucraineană a gazului, care a dus la oprirea livrărilor de gaz rusec către UE timp de două săptămâni în mijlocul iernii.

Nu este o simplă coincidență că două dintre aceste evenimente au implicat Rusia, UE și o fostă republică sovietică. Relațiile UE-Rusia tensionate sunt plasate în zona ambiguă politic și șubredă economic a fostei Uniuni Sovietice, care separă membrii estici ai UE de Rusia. Moscova și Bruxelles-ul percep această zonă în moduri diferite, ceea ce implică riscuri pentru stabilitatea regională.

Kremlinul vede o vecinătate unde are dreptul la un rol predominant în ceea ce privește securitatea națională, interesele economice, cultura, tradiția și

prestigiul. Europeanii o văd ca pe o regiune unde, fără a face promisiuni ferme în ceea ce privește aderarea la UE, este esențial ca democrația să fie consolidată în acele state care se află încă în umbra Rusiei, la 18 ani după dezmembrarea Uniunii Sovietice.

Interesele celor două părți sunt destul de contradictorii. Scenarii plauzibile în timpul președinției suedeze ar putea fi o re izbucnire a violențelor în Georgia, o încercare de înlăturare a lui Mihail Saakașvili de la putere, o altă criză a gazelor, tensiuni în regiunea prorusă a Ucrainei, Crimeea, o demonstrație de putere între Rusia și Belarus, dar și o criză care se poate aprinde din tensiunile politice din R. Moldova după revoltele postelectorale din aprilie, scrie Financial Times.

Ceea ce face ca aceste tensiuni să fie și mai tulburătoare este că ar putea ajunge la punctul de fierbere exact în momentul în care Suedia gestionează afacerile UE. Mai simplu spus, Rusia nu se înțelege bine cu Suedia, iar această atitudine nu s-a schimbat de pe vremea războiului ruso-suedez din secolul al XVIII-lea, de pe timpul lui Petru cel Mare.

Unii dintre suedezi păstrează, de asemenea, o amintire vie episodului denumit "Whiskey cu gheață" din 1981, când un submarin din clasa "Whiskey" (submarine construite în perioada Războiului Rece - n.r.) care se afla în misiune de spionaj a eșuat lângă Karlskrona, o bază navală suedeză. Carl Bildt, ministrul de externe al Suediei, a atins cel mai sensibil nerv al rușilor anul trecut când a comparat acțiunile Rusiei din Georgia cu tacticile naziste folosite în anii 1930 în Europa Centrală și de Est.

Alături de Polonia, Suedia a preluat inițiativa de a lansa Parteneriatul Estic, un proiect destinat susținerii a șase state foste sovietice: Armenia, Azerbaidjan, Belarus, Georgia, R. Moldova și Ucraina. Inițiativa a avut un ecou redus la Moscova, dar nu mai redus ca anunțul că Ikea, gigantul producător de mobilă, își va suspenda investițiile din Rusia - implicit pentru că se săturase de corupția adânc înrădăcinată în mediul de afaceri rusec.

Aflată la conducerea Uniunii Europene, ar fi de așteptat ca Suedia să fie gazda reuniunii periodice a summitului UE-Rusia. Până acum, nu s-a stabilit

nici data și nici locul unde s-ar putea ține reuniunea la vârf. Liderii suedezi își suspectează omologii ruși că ar vrea să transmită un semnal de dezacord cu politicile Suediei prin hotărârea de a nu veni în Suedia pentru summit sau confirmând în ultimul moment participarea.

Dacă, la fel ca în cazul SUA-Rusia, există un buton de "reset" și pentru relațiile UE-Rusia, acesta pare să fie pierdut sau neapăsat, conchide Financial Times.

<http://www.interlic.md/2009-07-09/suedia-se-ashteapta-la-o-criza-a-relatiilor-cu-rusia-posibil-shi-din-cauza-moldovei-ft-10998.html>

7. Băsescu Despre Basarabia - o Campanie cu Dublu Scop: Sabina Fati. Radio Europa Liberă. 29.06.2009.

Traian Basescu si-a inceput mandatul de presedinte al Romaniei cu o vizita la Chisinau care marca o incalzire a relatiilor romano-moldovene dupa patru ani de inghet. Atunci, in ianuarie 2005, Basescu ii asigura pe cetatenii moldoveni ca "nu va fi tara care va raspunde mai prompt decit Romania nevoilor Moldovei ori de cite ori se va impune acest lucru".

Acum in iunie 2009, cu mai putin de sase luni inainte de alegerile prezidentiale din Romania, Traian Basescu este din nou preocupat de Republica Moldova. Insa spre deosebire de ceilalti politicieni care folosesc tema Basarabiei in scop propagandistic, presedintele roman isi pune in aplicare ideile despre care vorbeste. Chiar astazi ministrul roman al Justitiei a declarat ca va trimite guvernului in urmatoarele trei luni un memorandum cu masurile de reorganizare si transformare a Directiei Cetateniei. Declaratia vine dupa ce saptamina trecuta presedintele Basescu vorbea despre necesitatea infiintarii unei Agentii a Cetateniei, institutie care ar urma sa aiba un randament mai bun si sa le redea rapid cetatenia romana celor care si-au pierdut-o dupa cel de-al Doilea Razboi Mondial, fiilor si nepotilor acestora.

Presedintele roman ar putea beneficia de sprijinul moldovenilor care primesc pasaport romanesc la alegerile prezidentiale de la sfirsitul acestui an, desi in acelasi timp actiunile si discursurile sale i-ar putea aduce noi votanti chiar in Romania. Potrivit unui sondaj facut acum doi ani de Centrul de Analize si Investigatii Sociologice CIVIS, peste jumatate dintre romani ar vota "pentru" in cazul unui referendum privind unirea Romaniei cu

Republica Moldova, în vreme ce aproape 30 la suta prefera situația de fapt.

Traian Basescu a povestit de altfel în 2006 ca i-a propus lui Vladimir Voronin varinta intrării Republicii Moldova în Uniunea Europeană în 2007, odată cu România, dar nu a spus niciodată nimic despre felul în care Bruxellesul ar fi primit această idee. Președintele român rămâne consecvent preocupărilor sale legate de Republica Moldova, nu doar datorită înclinațiilor sale, ci și din cauza contextului intern, care pe fondul scaderii drastice a economiei, nu-i permite prea multe alegeri în jurul guvernului girat chiar de el.

Ieri, Traian Basescu a comemorat public ziua de 28 iunie pe care a numit-o „o zi cu semnificații deosebite pentru România” fiindcă acum 69 de ani „pentru o parte din trupul țării se primea un ultimatum să ne despartim de ea”. Ne-am despartit, a explicat dramatic Traian Basescu dar „nu ne putem desparti de românii din Basarabia”. Seful statului român a vorbit zilele acestea cu ocazia înscăunării unor episcopi despre rolul Bisericii Ortodoxe în pastrarea romanității dincolo de Prut. Prin mesajele sale Traian Basescu lucrează la propria sa campanie electorală, dar în același timp spera ca ele să ajungă și în Republica Moldova pentru a lucra în detrimentul comunistilor de acolo. <http://www.europalibera.org/articleprintview/1765477.html>

8. Radu Vrabie, Expert APE: Demisia lui Șevciuk Demonstrează că Administrația de la Tiraspol nu mai Este un Monolit

Demisia lui Evgheni Șevciuk, fostul lider al legislativului transnistrean, nu este o chestiune apărută spontan, ci face parte dintr-o luptă politică care durează din 2005 în Transnistria, când alegerile din regiune au fost câștigate de partidul lui Șevciuk - „Obnovlenie”. Aceasta vorbește despre faptul că administrația de la Tiraspol nu mai este un monolit, așa cum este prezentat de către presa internațională, consideră analistul Radu Vrabie, coordonator de programe la Asociația pentru Politică Externă (APE).

În opinia sa, plecarea lui Evgheni Șevciuk reprezintă „intrarea într-o fază activă a luptei politice, începută deja”. „Pentru prima dată s-a spus deschis de către un „oficial” transnistrean că pe malul stâng al Nistrului există hoție, cumătrism,

favoritism, că regiunea nu este „un stat” viabil, și că trăiește doar pe bani externi”, susține analistul.

Radu Vrabie crede că retragerea lui Șevciuk este un prim-pas pentru pregătirea regiunii pentru campania electorală, care va avea loc în decembrie 2010, și care a și început odată cu demisia sa. Probabil „Obnovlenie” va avea aceeași retorică și îl va acuza pe Igor Smirnov de problemele cu care se confruntă regiunea transnistreană, constată acesta, menționând că evoluțiile ulterioare în regiune vor depinde foarte mult și de părerea Rusiei, întrucât ea nu poate să rămână într-o parte.

Întrebat ce crede despre referendumul care se anunță în Transnistria vis-a-vis de modificarea constituției, el a spus că este greu de făcut pronosticuri, deoarece este foarte greu să afli sigur despre ceea ce se întâmplă în interiorul administrației de la Tiraspol. „Pe parcursul anilor liderul transnistrean, Igor Smirnov a utilizat așa-zisele referenduri, dar de multe ori întrebările erau tendențioase.

Este cert însă că raportul de forțe nu s-a schimbat foarte mult, pentru că gruparea „Obnovlenie” continuă să dețină majoritatea parlamentară în Sovietul Suprem, a mai spus coordonatorul de programe APE. De asemenea, acesta a ținut să precizeze că în lupta politică din Transnistria sunt implicați mai mulți actori: „Obnovlenie”, condus de Evgheni Șevciuk, administrația actuală a lui Igor Smirnov și vicepreședintele auto-proclamatei rmn, Alexandr Korolev, care este văzut drept succesor al lui Smirnov.

Președintele Sovietului Suprem din Transnistria Evgheni Șevciuk a demisionat miercuri, 8 iulie. Motivul demisiei constă în neacceptarea noii redacții a Constituției regiunii, propusă de liderul transnistrean Igor Smirnov.

9. Pavel Felgennhauer (Moscow Times) Despre Efectul de Scrînciob în Triunghiul Chișinău - Tiraspol – Moscova. Radio Europa Liberă. 29.06.2009.

Radu Benea, Europa Liberă: Ați auzit un fragment din declarația președintelui moldovean Vladimir Voronin, pe care a făcut-o săptămîna trecută în calitate de lider al partidului comunistilor. Cît de motivată este această apreciere categorică, după cum s-a exprimat Vladimir Voronin, am încercat să aflăm de la analistul politic de la

Moscova Pavel Felgenhauer, expert în probleme de securitate la publicația The Moscow Times. Nu înainte de a aminti că autoritățile de la Tiraspol și-au exprimat în mod nedisimulat regretul în legătură cu înfrângerea opoziției moldovene în alegerile parlamentare din 5 aprilie. Deci, l-am întrebat pe Dl Felgenhauer cât de real ar fi pericolul anunțat de Vladimir Voronin în plină campanie electorală?

Pavel Felgenhauer: „E un mesaj în primul rînd electoral. Pentru comuniști e foarte important să mobilizeze electoratul cu alternative de felul: dacă partidul comuniștilor nu va câștiga alegerile cu o majoritate calificată, atunci totul va fi foarte rău și pe alegători i-ar paște pericolul unirii cu România. Este limpede că anume această idee stă la baza întregii strategii electorale a comuniștilor. Transnistria se află într-o situație foarte neplăcută, pentru că Moscova a început să-i sprijine puternic pe Voronin și pe comuniști. Moscova s-a plasat foarte limpede de partea lor și sprijină ideea că alternativa va fi expansiunea românească, NATO și alte grozăvii de felul ăsta. În situația în care Moscova îi sprijină pe comuniști, dar există șansa ca ei să rămână la putere sau în orice caz vor rămîne o forță influentă în Moldova, deci în această situație, Moscova nu are nici un interes să sprijine Transnistria. Pentru Moscova, Transnistria începe tot timpul să devină mai simpatcă, numai atunci cînd relațiile dintre Chișinău și Moscova devin mai reci. Și atunci Tiraspolul va începe din nou să spună că va avea drapel rusc și că în general se va uni cu Rusia – niște nerozii despre care Moscova acum nici nu vrea să audă. Nu există nici o discuție despre recunoașterea Transnistriei, pentru că asta îi va dăuna lui Voronin, iar Moscova nu vrea acest lucru. E un triunghi specific între Voronin, Smirnov și Moscova. Cei doi încearcă să aibă relații cât mai bune cu Moscova și, totodată, să aibă relații cât mai proaste între ei, ceea ce produce un anume efect de scrînciob, ca să zic așa. Desigur, Tiraspolul ar vrea ca în Moldova să vină la putere forțe mai pro-occidentale și atunci Moscova va primi conducerea transnistreană cu brațele deschise”.

Radu Benea: Dar, o va primi așa cum își dorește? Ca pe reprezentanți ai unui stat recunoscut și independent?

Pavel Felgenhauer: „Asta va depinde de multe lucruri, în particular de situația din Ucraina. Spre deosebire de Osetia de Sud și Abhazia, care au frontieră comună cu Rusia și unde rușii au introdus

armata, în Transnistria ei nu prea au cum să vină cu trupe, numai dacă Ucraina va permite acest lucru. Ar fi extrem de dificil pentru Rusia să alipească la teritoriul său această exclavă mică și îngustă, fără ieșire la mare și care este prinsă între Moldova și Ucraina. Mai întîi, cum s-ar spune, Rusia trebuie să se lămurească cu Ucraina și abia apoi să se gîndească la Transnistria. Și în general, conducerea transnistreană de cele mai multe ori nu provoacă sentimente prea bune la Moscova. Lucrul cel mai important însă este că Moscova din punct de vedere strategic nu are nici un interes acum să sprijine Transnistria. Interesul Moscovei este să-l sprijine pe Voronin, iar dacă acesta va reuși să câștige alegerile, atunci Moscova va începe să exercite chiar o anumită presiune asupra Tiraspolului ca să nu mai facă pe prostul, ci să accepte planul rusesc de reglementare, de creare a unei confederații șamd.”

Radu Benea: Și dacă Voronin și partidul comuniștilor nu vor avea o majoritate parlamentară calificată? Ce va întreprinde Moscova?

Pavel Felgenhauer: „Moscovei n-o să-i placă deloc acest lucru și o să-l perceapă ca pe o înfrîngere a influenței Rusiei, ca pe continuarea avansării mizerabile a NATO șamd. Și atunci, bineînțeles că Transnistria va fi din nou printre favoriți. Și nimic mai mult. Pentru că așa cum spuneam, Rusia nu are nici o posibilitate, la modul fizic, să alipească Transnistria. Nu există nici soluția militară, pentru că Moldova n-a încercat niciodată să-și creeze o armată puternică pentru a cuceri Transnistria, spre deosebire de Georgia unde s-a investit mult în crearea unei armate mai performante cu care să le poată veni de hac separatiștilor desigur, nu armatei ruse. Moldova nu dispune de asemenea forțe armate și nici dorință deocamdată de a le crea. Prin urmare, pericolul unor confruntări militare este minim. În plus, Rusia n-are cum să alipească Transnistria, pînă cînd Ucraina își va da acceptul. Deci, ea trebuie mai întîi să vadă ce va fi în Ucraina, și cu alegerile, și cu gazele naturale... Rusia are acum probleme mult mai importante decît Transnistria”.

<http://www.europalibera.org/articleprintview/1764279.html>

10. New York Times: Fostele Republici Sovietice Rezistă și Tentațiilor, și Amenințărilor Moscovei. Interlic. 03.07.2009

Fostele republici sovietice sfidează Rusia, ce încearcă să le țină sub influența sa, jucând-o pe degete pentru a obține bani și de la Moscova, și de la Occident, scrie ironic cotidianul [New York Times](#), cu doar trei zile înainte de prima vizită a președintelui american Barack Obama la Moscova.

Anul 2009 urma să fie runda Rusiei în lupta pentru vecinii săi. De-a lungul întregului an, în pofida propriilor probleme economice, Moscova a acordat sume mari de bani vecinilor săi săraci din fosta Uniune Sovietică, în încercarea de a-și asigura loialitatea lor pentru o lungă perioadă de timp și de a limita influența Occidentului în regiune. Totuși, statele vecine Rusiei par să aibă alte planuri. Belarusul, căruia Moscova i-a promis un ajutor financiar de două miliarde de dolari, critică public Kremlinul și-și exprimă preferințele pentru Europa, primind în același timp bani de Fondul Monetar Internațional (FMI). În plus, Uzbekistanul, alături de Belarus, refuză să semneze un acord pentru formarea unei Forțe Colective de Reacție Rapidă, pe care Moscova o consideră o alternativă pentru NATO.

Mai mult, Turkmenistanul a anunțat în luna mai că va încheia un acord pentru exploatarea de gaz cu o companie germană, iar Armenia l-a decorat pe dușmanul de moarte al Moscovei, președintele georgian Mihail Saakașvili. Cea mai mare sfidare însă a venit din partea Kîrgîzstanului, care ar trebui să primească un ajutor financiar de 2,15 miliarde de dolari din partea Rusiei. Fosta republică sovietică s-a răzgândit și a decis să mențină baza aeriană americană de la Manas, folosită în aprovizionarea trupelor americane din Afganistan, pe care Rusia o dorea închisă. "În spațiul post-sovietic a început un joc de noroc: Cine poate înșela mai bine Kremlinul? Ce rezultat scilicet al Rusiei după patru ani de eforturi diplomatice!", a scris analistul militar Aleksandr Golț la aflarea deciziei privind baza de la Manas

...

Puține lucruri sunt mai importante pentru Rusia decât să-și restabilească influența în republicile din fosta URSS, a căror pierdere este pentru mulți ruși la fel de dureroasă ca lipsa unui picior. Competiția pentru Georgia și Ucraina a deteriorat relațiile dintre Moscova și Washington până la un nivel care amintește de Războiul Rece. Acest subiect va fi unul dintre principalele dezbătute în cadrul discuțiilor care vor începe luni în capitala rusă între președintele american Barack Obama și cel rus

Dmitri Medvedev. Abilitatea Rusiei de a atrage și păstra de partea ei statele vecine nu mai este la fel de impresionantă. Metodele folosite de Kremlin constau într-o combinație de stimuli precum energie ieftină sau fonduri și amenințări privind sancțiuni comerciale sau suspendarea aprovizionării cu gaz.

Războiul din Georgia pare să fi subminat însă poziția Moscovei. În loc să devină obediente, așa cum s-au temut mulți observatori occidentali că se va întâmpla, fostele republici sovietice au început să își apere și mai mult suveranitatea. În plus, liderii acestor state au învrăjbit în repetate rânduri Rusia și Occidentul, uneori chiar și China, unul împotriva celuilalt, deși acest lucru nu a adus stabilitate și prosperitate țărilor lor. Cu alte cuvinte, în așa-numita zonă de interese privilegiate a Moscovei, Rusia este doar încă un competitor. "Nu există loialitate. (...) Rivalitatea este dinamică. Trebuie să intre în joc, să concureze", a declarat Oksana Antonenko de la International Institute for Strategic Studies, cu sediul la Londra.

Decizia Kîrgîzstanului cu privire la baza din Manas este un studiu de caz interesant. Oficiali ruși, printre care și Medvedev, au salutat decizia, iar această reacție ar putea fi adevărată și sinceră, însă președintele kirghiz Kurmanbek Bakiev este cel care a obținut tot ce și-a dorit. Moscova își dorea închiderea acestei baze, importantă în procesul de aprovizionare a trupelor americane din Afganistan. De cealaltă parte, Kîrgîzstanul voia mai mulți bani. În luna februarie, Moscova părea să fi dat marea lovitură anunțând într-o conferință de presă că va acorda un ajutor de 2,15 miliarde de dolari, în timp ce Bakiev spunea că Statele Unite trebuie să părăsească Manas în șase luni.

Kîrgîzstanul a primit în luna aprilie prima tranșă din ajutorul financiar rus, un transfer de urgență de 150 de milioane de dolari și un împrumut de 300 de milioane de dolari cu dobândă mică. Astfel, Bakiev a putut plăti salariile și pensiile în timp ce își lansa campania pentru a primi un al doilea mandat la conducerea țării. Apoi, republica a șocat întreaga regiune anunțând că a ajuns la un nou acord cu Statele Unite, potrivit căruia Washingtonul va plăti de peste trei ori mai mult pentru chiria bazei aeriene, de la 17,4 la 60 de milioane de dolari pe an. În plus, Kîrgîzstanul va mai primi și fonduri americane în valoare de 50 de milioane de dolari. Rămâne de văzut dacă Rusia își va ține promisiunea până la capăt. Bakiev "s-a jucat cu rușii, apoi cu"

americani, a declarat Alexander A. Cooley, profesor de științe politice la Barnard College, care a tratat disputa pentru baza din Manas în cartea sa recentă, *Base Politics*. "Este vorba doar de a obține cât vor", a adăugat Cooley.

Ar trebui totuși să fie ușor pentru Rusia, care îi depășește cu mult atât în suprafață, cât și în bogăție pe vecinii săi în Eurasia. Rusia menține o prezență militară în peste o jumătate dintre fostele republici sovietice, iar o mare parte din populațiile acestora urmăresc presa rusă pentru a afla informații. În plus, Moscova poate acorda asistență importantă la alegeri, așa cum s-a întâmplat în Republica Moldova, căreia Rusia i-a promis 500 de milioane de dolari, cu numai patru săptămâni înainte de scrutinul legislativ.

Totuși, planurile Rusiei pentru a-și consolida sprijinul statelor vecine nu poate fi considerată cu adevărat o strategie. Președintele belarus Aleksandr Lukașenko, care și-a îndreptat privirea spre Occident, a primit atât stimuli, cât și sancțiuni din partea Moscovei. Astfel, inițial Rusia i-a oferit un ajutor financiar de două miliarde de dolari, apoi a criticat Belarusul pentru politica sa economică, ulterior a impus un embargou asupra produselor lactate belaruse, pentru ca apoi să modifice această interdicție. Rusia califică agresivitatea sfidătoare a lui Lukașenko drept o cacealma.

"Imită o ceartă cu Rusia până când Occidentul va cere regimului său să facă schimbări serioase, iar atunci cu siguranță va ceda.(...) Este numai o dovadă a comportamentului său lacom", a declarat parlamentarul Konstantin Zatulin, un susținător fervent al ambițiilor Rusiei în fosta URSS. Iar exemplele pot continua. Fiecare republică post-sovietică are o "politică multidirecțională", a declarat Zatulin. Acesta a precizat că nu a fost nemulțumit de aceste tactici, însă răspunsul său are o limită. "Care e rostul unei dezamăgiri? Mândria vine înainte de cădere. Sunt țări slabe, dependente și sărace care vor să atragă atenția asupra lor - și nu numai atenție, ci și sprijin. Nu le pot critica pentru aceasta. Însă există câteva limite care nu ar trebui depășite", a adăugat parlamentarul.

Iar problema constă în faptul că farmecul Rusiei nu le atrage prea mult pe fostele membre URSS. În mod ideal, Rusia ar trebui să reprezinte un model atractiv pentru vecinii săi, atât din punct de vedere politic, cât și economic. Tinere generații ar învăța

rusa pentru că așa vor, iar alianțele postsovietice ar fi cluburi la care vecinii ar face coadă pentru a adera.

În concluzie, Moscova va trebui să folosească alte instrumente decât transferul de bani pentru a ieși din criza financiară cu un bloc politic solid. Așa cum spunea Aleksei Muhin, directorul organizației nonprofit Center for Political Information: "Iubirea cumpărată cu bani nu va dura multă vreme. (...) Așa este iubirea cumpărată. (...) Nu este foarte de încredere". <http://www.interlic.md/2009-07-03/new-york-times-fostele-republici-sovietice-rezista-shi-tentatziilor-shi-amenintzarilor-moscovei-10924.html>

11. Presa Rusa: Voronin Va Castiga cu Siguranta Dupa Alegerile din Moldova, dar Asta nu Inseamna ca Va Ramane Aliatul Rusiei. HotNews.ro. 04.07.2009.

Juramintele facute Moscovei de aliatii din CSI in schimbul creditelor valoreaza tot mai putin. Astazi, ele nu sunt mai mult decat o demonstratie de loialitate, de care Kremlinul are poate tot atata nevoie, precum Kirghizia sau Moldova de creditele rusesti. Cu ochii atintiti asupra vesnicului razboi al gazelor cu Ucraina si asupra razboiului laptelui, devenit si el al gazelor, cu Belarus, unele dintre nuantele pacii cu Moldova au ramas, in mod nedrept, neobservate, potrivit unei analize efectuate de cotidianul online [gazeta.ru](http://www.gazeta.ru).

Informatia pe scurt:

Voronin are cel puțin tot atata experiența în comerțul cu loialitate ca și președintele Lukasenko. Refuzul lui Voronin de a semna Memorandumul Kozak a schimbat radical lucrurile Occidentul asteapta rabdator, invatand, de-a lungul timpului, sa nu se mai mire de nimic Formula precisa pentru 'balansoarul' lui Voronin este "5+2". Voronin va castiga cu siguranta alegerile, asa cum, in mod regulat, le castiga Lukasenko Rusia, ramanand cel mai credincios aliat al lui Voronin, se pierde in formula 5+2, unde detine doar o cincime din pachet Moscova trebuie sa uite iluzia ca cei care inving in jocul la doua capete raman aliatii Rusiei.

Desi impacarea lui Voronin cu Romania nu e obligatorie, acest lucru nu ar reprezenta ceva senzational. Subiectul despre creditul de o jumate de miliard de dolari, dupa care, in ajunul alegerilor repetate, a venit la Moscova insusi președintele

Vladimir Voronin, a trecut undeva la periferia campului informational.

In general, imaginile revolutiei ratate au incetat foarte repede sa incinga imaginatia telespectatorilor, desi Vladimir Voronin merita cu mult mai multa atentie.

Poate numai dimensiunile modeste ale tarii lui, si, poate, absenta unor conducte strategice pot explica de ce numele presedintelui moldovean nu supara atat auzul rusilor, precum numele colegilor Viktor Iuscenko sau Aleksandr Lukasenko. Nici chiar apartenenta la GUAM si tema georgiana privind interzicerea vinurilor moldovenesti nu l-au ajutat pe Voronin sa ocupe un loc meritoriu pe aceasta lista.

Experienta lui Voronin

Cu toate ca, in comertul cu loialitate, unde presedintele belarus s-a impus ca un adevarat maestru in domeniu, Voronin are cel putin tot atata experienta, iar in ceea ce priveste stagiul – doua mandate prezidentiale pe care, spre deosebire de Lukasenko, nu le-a irosit pe iluzii.

In 2001, cand a devenit presedinte, comunistul-internationalist Voronin credea ca, nepurtand responsabilitatea pentru razboiul din Transnistria, va rezolva rapid problema cu Smirnov. Cand a inteles ca Smirnov nu este deloc interesat de sinceritatea proletara a noii puteri de la Chisinau, a aparut alta iluzie.

Daca Moscova il priveste fie si numai ca un om care s-a proclamat ultimul avanpost in calea tancurilor NATO spre Briansk, ea va auzi apelul: singurul obstacol in calea reglementarii crizei transnistrene este numai si numai Smirnov.

Dar refuzul lui Voronin de a semna Memorandumul Kozak a schimbat radical lucrurile, care au luat o turnura la care nu se astepta, probabil, nici liderul comunist. Temandu-se de supararea Kremlinului, Voronin uita ca a fost simbolul proiectului antiromanesc si pleaca la Bucuresti, precum Lukasenko la Vatican.

Occidentul nu are nevoie de juraminte de credinte si de cainte, spre marele dezavantaj al Moscovei. Occidentul asteapta rabdator, invatand, de-a lungul timpului, sa nu se mai mire de nimic.

Formula balansoarului 5+2

Poti trai leganandu-te in balansoar, iar, daca te adaptezi, se poate trai chiar confortabil. Chisinaul, care nu s-a grabit sa-si retraga litera din GUAM, cum a procedat Uzbekistan, a gasit, spre deosebire de toti ceilalti colegi, formula precisa pentru acest balansoar. Ea se numeste "5+2". Unii vor crede ca este vorba despre Transnistria. Dar gresesc, subestimand aceasta foarte simpla aritmetica.

Moldova si Transnistria sunt parti conflictuale, Rusia, Ucraina si OSCE – mediatori, iar SUA si UE – observatori. Daca lasam la o parte conflictul, ceea ce, trebuie sa recunoastem, au facut-o cu totii si inca de mult, si daca se elima, prin urmare, Transnistria, aritmetica devine geografie strategica, cu ajutorul careia Voronin se protejeaza fata de orice surprize.

Moscova - o cincime din pachetul 5+2

Ramanand cel mai credincios dintre aliatii lui Voronin, Moscova se pierde intre cei care joaca rolul de mediator si cei care joaca rol de observatori. O cincime – este tot ce detine Rusia in acest pachet, unde Transnistria nu este, practic, nimic.

Iar cand Voronin a venit, inainte de alegeri, dupa credit, cum ar fi putut Moscova sa nu-i dea bani? Asa cum, anterior, i-a dat Kirghiziei si Armeniei. Iar si mai devreme – Belarusului.

Voronin va castiga cu siguranta alegerile. Asa cum, in mod regulat, le castiga Lukasenko. Iar Bakiev va iesi, la randul lui, invingator in Kirghizia. S-a spus pana acum ca acei care inving in acest stil de lupta vor ramane de partea Rusiei.

Acum, Moscova trebuie sa uite de aceasta iluzie. Si, se arata in incheierea comentariului, pentru ca veni vorba, nu a obligatoriu ca Voronin sa se impace cu puterea de la Bucuresti. Oricum, Romania nu figureaza in formula "5+2". Iar daca se va impaca, nu va fi vreo senzatie.

<http://www.hotnews.ro/print?articleId=5900672>